

2013-03-25	
<i>Case Summary posted by the Task Force on Access to Justice</i>	
LITHUANIA: A. Ž. and others v. Ministry of Environment of the Republic of Lithuania, Vilnius Regional Environmental Protection Department of Ministry of Environment of the Republic of Lithuania	
<i>1. Key issue</i>	Individuals and groups of individuals did not have the right to defend public interests in a case concerning illegal lumbering.
<i>2. Country/Region</i>	Lithuania
<i>3. Court/body</i>	Supreme Administrative Court of Lithuania (Lietuvos Vyriausiasis Administracinis Teismas)
<i>4. Date of judgment /decision</i>	2011-12-02
<i>5. Internal reference</i>	2011 m. gruodžio 2 d. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartis Nr. A ⁵⁵⁶ -2879/2011, A. Ž., T. O., I. D., A. B., A. B., A. M., B. M., R. B., Ž. B., G. M., G. M., V. P., E. P., G. Z., R. B. ir D. T. v. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentas
<i>6. Articles of the Aarhus Convention</i>	Art. 1, art. 2, para. 4 and art. 9, paras. 3 and 4
<i>7. Key words</i>	Access to justice and defence of public interest
<i>8. Case summary</i>	
<p>Individual applicants stated that illegal lumbering was committed in certain land plot in Riešė village as there were no permits for the operations in the forest. Defendants indicated that according to official national register the land plot was designated for agricultural purpose. Moreover, it was added that applicants made wrong interpretation of the provisions of Aarhus Convention while stating that every person under the Convention has a right to defend public interest in environmental cases.</p> <p>Vilnius Regional Administrative Court dismissed the applicants' complaint. The Court stated that applicants did not have the right to defend public interest in this certain case. Furthermore, it was stressed that only public organization's (not individuals or groups of individuals) right to defend public interest derives from the provisions of Aarhus Convention.</p> <p>The applicants appealed to the Supreme Administrative Court of Lithuania as they did not agree that they did not have the right to defend public interest under Aarhus Convention only because of the fact that they did not have legal status of association. The Supreme Administrative Court confirmed the decision of the court of first instance.</p>	
<i>9. Link to judgement/ decision</i>	http://liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=fbd09610-73a1-4c35-b04a-a7d54e96a8fe

Administracinė byla Nr. A⁵⁶-2879/2011

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01836-2010-4

Procesinio sprendimo kategorija 2.1.; 2.2. (S)

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2011 m. gruodžio 2 d.

Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Audriaus Bakavecko (kolegijos pirmininkas), Arūno Sutkevičiaus (pranešėjas) ir Vaidos Urmonaitės-Maculevičienės,

sekretoriaujant Loretai Česnavičienei,

dalyvaujant pareiškėjų atstovui advokatui Viktor Lavrinovič,

atsakovų atstovėms Indrei Bernotaitei, Redai Skirkevičiūtei,

trečiajam suinteresuotam asmeniui K. S., atstovei advokatei Danutei Puzirauskienei,

viešame teismo posėdyje apeliacine tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjų A. Ž., T. O. (T. O.), I. D., A. B., A. B., A. M., B. M., R. B., Ž. B., G. M., G. M., V. P., E. P., G. Z., R. B. ir D. T. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2011 m. sausio 20 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjų A. Ž., T. O., I. D., A. B., A. B., A. M., B. M., R. B., Ž. B., G. M., G. M., V. P., E. P., G. Z., R. B. ir D. T. skundą atsakovams Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentui (tretieji suinteresuoti asmenys K. S., J. S., Vilniaus rajono savivaldybės administracija) dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

Pareiškėjai A. Ž., T. O., I. D., A. B., A. B., A. M., B. M., R. B., Ž. B., G. M., G. M., V. P., E. P., G. Z., R. B. ir D. T. (*toliau – ir pareiškėjai; apeliantai*) su skundu (T 1, b. l., 45, 101-109) ir patikslintu skundu (T 2, b. l. 39-46) kreipėsi į teismą prašydami:

1) panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos sprendimą, įformintą 2010-05-10 raštu Nr. (28-1)-D8-4580 (T 1, b. l. 9 - 10);

2) įpareigoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentą (*toliau – ir Departamentas*) per teismo nustatytą terminą:

a) imtis visų priemonių, kad būtų nustatyti žemės sklype, kurio unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*) (*toliau – ir Sklypas*), mišką iškirte asmenys, o jei pats to padaryti negali, informuoti kompetentingą valstybės instituciją, kad ši imtųsi priemonių pažeidimui išaiškinti ir mišką iškirtusiems asmenims nustatyti;

b) surašyti mišką iškirtusiems asmenims administracinio teisės pažeidimo protokolus, išnagrinėti jų administracinio teisės pažeidimo bylas ir paskirti jiems administracinės nuobaudas už neteisėtą miško iškirtimą Sklype;

c) privalomuoju nurodymu įpareigoti Sklypo savininkes K. S. ir J. S. ne vėliau kaip per vienus metus atkurti iškirštą mišką Sklype;

d) įvertinti dėl neteisėto miško iškirtimo Sklype padarytą žalą aplinkai;

e) pasiūlyti mišką iškirtusiems asmenims gera valia atlyginti dėl neteisėto miško iškirtimo Sklype aplinkai padarytą žalą, o jei nurodyti asmenys per 30 dienų terminą savanoriškai žalos neatlygins arba ją atlygins nevisiškai, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šio termino pabaigos pareikšti ieškinį teisme dėl padarytos aplinkai žalos atlyginimo;

3) priteisti pareiškėjams iš Departamento visas bylinėjimosi išlaidas.

Pareiškėjai paaiškino, kad 2010-04-08 Sklype, esančiame (*duomenys neskelbtini*), nuosavybės teise priklausančiame tretiesiems suinteresuotiems asmenims K. S. ir J. S., neturint teisės aktų nustatyta tvarka išduoto leidimo kirsti miško, buvo iškirsta apie 0,5 ha miško. Faktą, kad buvo iškirstas didesnis nei 0,1 ha ploto miškas, kaip jis apibrėžiamas Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (*toliau – ir Miškų įstatymas*) 2 str. 1 d., patvirtina antstolio R. V. 2010-04-14 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas Nr. 128-10-299 su priedais (T 1, b. l. 11 - 25) ir Departamento 2010-04-26 patikrinimo aktas Nr. VR-15.8- (T 1, b. l. 171), kuriame nurodyta, jog 0,60 ha Sklype nukirsta 388 vnt. įvairių rūšių žalių medžių.

Kadangi miškas buvo iškirstas neturint teisės aktų nustatyta tvarka išduoto leidimo, pareiškėjų manymu, tokiais veiksmais buvo pažeisti Miškų įstatymo 9 str. 2 ir 6 d., Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-05-26 nutarimo Nr. 632 „Dėl privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatų patvirtinimo“ (*toliau – ir Nuostatai*) 20 p. reikalavimai, padaryta žala aplinkai.

Nurodė, kad vadovaudamiesi teisės aktais, pareiškėjai 2010-04-13 raštu kreipėsi į Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją (*toliau – ir Aplinkos ministerija*) ir Departamentą, informuodami apie neteisėtą miško iškirtimą ir prašydami pagal kompetenciją imtis visų įmanomų veiksmų ir priemonių, kad būtų kuo skubiau nustatyta ir atlyginta dėl neteisėto miško iškirtimo aplinkai padaryta žala, patraukti teisinėn atsakomybėn už pažeidimą atsakingi asmenys ir atkurta iki pažeidimo buvusi būklė (atstatytas nukirstas miškas) (T 1, b. l. 6-8). Atsižvelgiant į tai, kad Sklypo, kuriame buvo iškirstas miškas, 0,1565 ha plote yra registruoti saugotini želdiniai, augantys ne

miško žemėje, kurių apsaugą bei leidimų kirtimui išdavimą organizuoti pagal Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 str. yra priskirta savivaldybių kompetencijai, pareiškėjai to paties turinio raštą pateikė ir Vilniaus rajono savivaldybei. Aplinkos ministerija 2010-05-10 raštu Nr. (28-1)-D8-4580 „Dėl kirtimų (*duomenys neskelbtini*)“ atsisakė tenkinti pareiškėjų reikalavimus, motyvuodama tuo, kad pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis Sklypo, kuriame vykdyti kirtimo darbai, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio, o Valstybės miškų kadastre nėra duomenų, kad šiame Sklype būtų inventorizuotas miškas ar miško žemė. Tuo tarpu Departamento ir Vilniaus rajono savivaldybės atsakymų į pareiškėjų skundą nebuvo gauta, todėl pareiškėjai, skųsdami teismui Aplinkos ministerijos atsakymą atlikti jos kompetencijai priskirtus veiksmus, tuo pačiu skundžia ir Departamento neveikimą.

Pareiškėjų įsitikinimu, Aplinkos ministerijos ir Departamento atsisakymas atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus yra neteisėtas ir nepagrįstas. Aplinkos ministerijos atsakymas iš esmės yra grindžiamas ne faktinėmis aplinkybėmis ir įstatymais, bet viešų registrų (Nekilnojamojo turto registro ir Valstybės miškų kadastro) informacija, kuri akivaizdžiai neatitinka tikrovės.

Pastebėjo, kad registracija viešame registre atlieka tik teisių išviešinimo, bet ne teises nustatančią funkciją, todėl, sprendžiant klausimą, ar iškirsti medžiai ir krūmai laikytini mišku, turi būti vadovaujama faktinėmis aplinkybėmis ir įstatymais, o ne registruose esančia informacija.

Pabrėžė, kad Miškų įstatymo 2 str. 1 d. miško sąvokos nesieja nei su žemės sklypo, kuriame jis auga, paskirtimi, nei su miško inventorizacija ar jo įtraukimu į valstybės miškų kadastrą, todėl Aplinkos ministerijos 2010-05-10 rašte Nr. (28-1)-D8-4580 nurodytos aplinkybės neturi teisinės reikšmės sprendžiant klausimą, ar iškirsti medžiai ir krūmai laikytini mišku. Pareiškėjai nesutinka, kad valstybės saugomi tik inventorizuoti ir į valstybės registrus įtraukti miškai, o neinventorizuotiems miškams Miškų įstatymo nuostatos negalioja ir tokie miškai gali būti kertami be leidimo. Mano, kad įstatymai inventorizuotus ir neinventorizuotus miškus saugo vienodai, nes miškas yra vertybė, kuri teikia naudą visuomenei. Pagal Miškų įstatymo 2 str. 1 d. teisinę reikšmę turi tik tam tikro žemės ploto apaugimas medžiais ir tokių medžių, kuriais apaugęs nurodytas žemės plotas, rūšis. Visas šias sąlygas žemės plotas, kuriame buvo iškirsti medžiai ir krūmai, atitiko, todėl Aplinkos ministerija nepagrįstai tokiems medžiams ir krūmams netaikė miškų apsaugą reglamentuojančių teisės normų.

Nepagrįstu pareiškėjai laiko Aplinkos ministerijos argumentą, kad pareiškėjų prašomais atlikti veiksmais būtų pažeisti Sklypo savininko teisėti lūkesčiai ir tvirtina, kad Sklypo savininkas turėjo žinoti, kad jo žemė, apaugusi medžiais ir krūmais, yra laikoma mišku, todėl joje augantiems medžiams ir krūmams yra taikomos ne Želdynų įstatymo, bet Miškų įstatymo nuostatos, įsakmiai draudžiančios kirsti mišką neturint įstatymų nustatyta tvarka išduoto leidimo.

Apibendrintai pasisakė, kad Aplinkos ministerija ir Departamentas neatsižvelgė į tai, jog buvo iškirstas miškas, nors to ir neginčija, bei nenurodė jokių teisės normų, kurių pagrindu šios institucijos galėtų pagrįstai atsisakyti vykdyti jų kompetencijai priskirtus veiksmus, todėl Aplinkos ministerijos sprendimas, įformintas 2010-05-10 raštu Nr. (28-1)-D8-4580, naikintinas, o Departamentas įpareigotinas atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus teisės aktų nustatyta tvarka.

Paaiškinu, jog dėl neteisėto miško iškirto ir Aplinkos ministerijos neveikimo buvo pažeistas ne tik viešasis interesas saugoti miškus, bet kartu buvo pažeisti ir pareiškėjų, kaip šalia iškirto miško esančių sklypų savininkų ir gyventojų teisės ir įstatymų saugomi interesai, teisėti lūkesčiai. Pareiškėjų teigimu, iškirto mišką, sumažėjo šalia miško buvusių pareiškėjų nuosavybės teise valdomų žemės sklypų vertė, be to iškirto miškas buvo pareiškėjų ir jų šeimų poilsio, ramybės, laisvalaikio praleidimo vieta, jie savo jėgomis mišką prižiūrėjo ir juo rūpinosi, todėl dėl neteisėto miško iškirto pareiškėjai patyrė ir neturtinę žalą.

Dėl teisės kreiptis į teismą pareiškėjai paaiškino, kad skundo reikalavimu įpareigoti Sklypo savininką atkurti iškirto mišką siekia apginti savo, kaip šalia iškirto miško esančių sklypų gyventojų ir savininkų, subjekcinę teisę į sveiką ir švarią aplinką, o kitais reikalavimais teigia siekiantys siekia apginti savo, kaip Lietuvos piliečių ir mokesčių mokėtojų įstatymais saugomą interesą, kad valstybės institucijos tinkamai atliktų jiems teisės aktais numatytas funkcijas, todėl turi teisę kreiptis į teismą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (*toliau – ir ABTĮ*) 5 str. 1 d. numatyto pagrindu. Be to pareiškėjų teisė kreiptis į teismą dėl jų atžvilgiu priimto Aplinkos ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti skunde nurodytus veiksmus yra tiesiogiai numatyta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (*toliau – ir VAI*).

Pastebėjo ir tai, jog tenkinus skundo reikalavimus, būtų apgintos ne tik nurodytos pareiškėjų teisės ir įstatymų saugomi interesai, bet taip pat ir viešasis interesas, todėl tokius reikalavimus pareiškėjai turi teisę reikšti ir ABTĮ 5 str. 3 d. 3 p. bei 56 str. 1 d. numatyto pagrindu. Fizinų asmenų teisę kreiptis į teismą ginant viešąjį interesą aplinkosaugos srityje numato ir Lietuvos Respublikos Konstitucija bei Orhuso konvencija.

Atsakovas Aplinkos ministerija atsiliepiamuose į pareiškėjų skundą (T 1, b. l. 153 - 157) ir į patikslintą skundą (T 2, b. l. 78 - 81) su juose išdėstytais reikalavimais nesutiko ir prašė jų netenkinti, paaiškindama, kad savo kompetencijos ribose skundžiamu 2010-05-10 raštu Nr. (28-1)-D8-4580 pareiškėjų atstovui pateikė atsakymą į pareiškėjų skundą, kuriame nurodė, jog pagal Valstybinės miškų tarnybos pateiktą informaciją duomenų, kad Sklype būtų inventorizuotas miškas ar miško žemė, nėra. Skundžiamame rašte Aplinkos ministerija taip pat pažymėjo, kad ginčo Sklypo, kuriame vykdyti kirtimo darbai, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai, specialiosios naudojimo sąlygos – saugotini želdiniai, augantys ne miško žemėje. Skundžiamame rašte Aplinkos ministerija pareiškėjams nurodė, kad pagal Želdynų įstatymo 10 straipsnį organizuoti saugotinių želdinių, augančių ne miško žemėje, apsauga, pertvarkymą, priežiūrą bei leidimų išdavimą saugotinių medžių ir krūmų kirtimui priskirta savivaldybių kompetencijai. Pareiškėjai taip pat buvo informuoti, kad Vilniaus rajono savivaldybė 2008-10-27 raštu Nr. A33-4995-(4.9) „Dėl leidimo kirsti želdinius, augančius ne miško žemėje“ žemės sklypo savininkei nurodė, kad, vadovaujantis LR Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 patvirtintais kriterijais, ginčo Sklype esantys želdiniai nėra priskirti saugotiniams, todėl leidimo jiems kirsti nereikia (T 1, b. l. 150). Taigi skundžiamas Aplinkos ministerijos raštas buvo parengtas atsižvelgiant į kompetentingų institucijų, t. y. Valstybinės miškų tarnybos bei Departamento pateiktus dokumentus. Pažymėjo, kad nustatyti, ar tam tikri medžiai pagal galiojančius teisės aktų reikalavimus yra priskirtini miškui, turi teisę tik kompetentingos institucijos, todėl pareiškėjų argumentai (nepateikiant jokių tai patvirtinančių įrodymų), kad, jų nuomone, Sklype augę medžiai atitinka teisės aktuose įtvirtintus miškui keliamus reikalavimus, yra teisiškai nereikšmingi.

Atsakovo manymu, pareiškėjai visiškai nepagrįstai nurodė, kad aptariamam atveju Aplinkos ministerija turi vadovautis faktinėmis aplinkybėmis, o ne registruose esančia informacija. Atkreipė dėmesį, kad Nekilnojamojo turto registre esantys duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka, todėl nesivadovauti jais Aplinkos ministerija neturi teisės. Be to, rengiant skundžiamą raštą buvo atsižvelgta ne tik į registruose esančią informaciją, bet ir į Sklypo vietoje atliktą patikrinimą.

Aplinkos ministerijos vertinimu, pareiškėjai klaidingai interpretuoja teisės aktus, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuotą praktiką ir Orhuso konvencijos nuostatas, teigdami, kad aplinkosaugos srityje kiekvienas Lietuvos Respublikos gyventojas turi teisę kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, mano, kad savo kompetencijos ribose atsakydama į pareiškėjų skundą, Aplinkos ministerija nepažeidė teisės aktų reikalavimų, pagrįstai vadovavosi teisės aktų nuostatomis, atsižvelgė į Nekilnojamojo turto registre, Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrę esančią informaciją, įvertino Sklypo patikrinimo vietoje dokumentus, todėl skundžiamas Aplinkos ministerijos raštas yra teisėtas ir pagrįstas, o pareiškėjų skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Atsakovas Departamentas atsiliepime į pareiškėjų patikslintą skundą (T 2, b. l. 98 - 99) nurodė, jog remiantis įstatymų nuostatomis, Nekilnojamojo turto registro duomenimis, atsižvelgiant į Sklypo savininko teisėtą lūkesčių principą ir į tai, kad pareiškėjai neįrodė, jog ginčijamam byloje sprendimu buvo pažeistos jų subjektinės teisės bei įstatymais saugomi interesai, pareiškėjų skundas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Paaikšino, kad Departamento pareigūnai, atlikę pareiškėjų 2010-04-13 skundo tyrimą vietoje, atsižvelgdami į Nekilnojamojo turto registro pažymėjime esančius duomenis, nenustatė Sklype neteisėto kirtimo fakto. Akcentavo, kad kreipėsi į Valstybinę miškų tarnybą, iš kurios pateiktos pažymos matyti, kad Valstybės miškų kadastrę nėra duomenų, kad Sklype būtų inventorizuotas miškas ar miško žemė.

Atkreipė dėmesį, jog vadovaujantis VAI 23 str. 7 d. nuostatomis, skundo, adresuoto keliems viešojo administravimo subjektams, administracinę procedūrą pradeda pirmasis skunde nurodytas viešojo administravimo subjektas, o kiti per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos privalo pateikti pagal kompetenciją savo pasiūlymus. Šiuo atveju skunde pirmoji buvo nurodyta Aplinkos ministerija, kuri ir organizavo pareiškėjų pateikto skundo tyrimą. Todėl pareiškėjų nurodyta pretenzija, kad Departamentas savarankiškai neatsakė į pareiškėjų skundą yra nepagrįsta.

Nesutiko Departamentas ir su pareiškėjų skundo teiginiu, jog tenkinus pareiškėjų skundo reikalavimus, būtų apgintas ir viešasis interesas, ir kad pareiškėjai turi teisę kreiptis į teismą ABTĮ 5 str. 3 d. 3 p. ir 56 str. 1 d. numatytu pagrindu, todėl mano, kad šiuo atveju turėtų būti nagrinėjami tik tie skundo reikalavimai, kurie yra susiję su neva pareiškėjų pažeistomis subjektinėmis teisėmis ar įstatymų saugomais interesais.

Tretieji suinteresuotieji asmenys K. S. ir J. S. atsiliepime į pareiškėjų skundą (T 1, b. l. 142 - 144) ir vėliau K. S. atsiliepime į pareiškėjų patikslintą skundą (T 2, b. l. 55 - 57) su pareiškėjų skundu nesutiko ir prašė jį atmesti. Nurodė, kad Sklype jokio miško nėra ir niekada nebuvo. Nekilnojamojo turto registro pažymėjime aiškiai nurodyta, kad pagrindinė tikslinė Sklypo paskirtis – žemės ūkio, o žemės ūkio paskirties žemėje jokio

miško būti negali. Pareiškėjai nepateikė įrodymų, patvirtinančių, kad Sklypo paskirtis būtų buvusi pakeista iš žemės ūkio į miško paskirties žemę, todėl neįrodė jų skundo pagrindą sudarančių aplinkybių. Taip pat akcentavo, kad Vilniaus rajono savivaldybės administracija 2008-10-27 rašte buvo nurodžiusi, kad Sklype natūraliai išaugę krūmai ir medžiai nepriskiriami saugotiniams ir leidimo jiems kirsti nereikia.

II.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2011 m. sausio 20 d. sprendimu pareiškėjų skundą atmetė.

Teismas pažymėjo, kad pagal bendrą įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklę pareiškėjas turi įrodyti aplinkybes, kurios nurodytos kaip skundo pagrindas, t. y. faktus, patvirtinančius ginčijamo teisinio santykio buvimą, ir faktus, liudijančius, kad pareiškėjo teisė arba įstatymų saugomas interesas pažeisti. Savo ruožtu atsakovas turi įrodyti faktus, patvirtinančius jo prieštaravimus skundai. Ginčo šalių nurodytos aplinkybės patvirtinamos tiesioginiais rašytiniais įrodymais, t. y. faktiniais duomenimis, betarpiškai patvirtinančiais arba paneigiančiais turinčių bylai reikšmės aplinkybių buvimą ar nebuvimą (LR ABTĮ IX skirsnis, tame tarpe 57 str., 58 str.). Teismas atkreipė dėmesį, kad vien tik asmens pareiškimas ar atsakovo paaiškinimas, adresuotas teismui, nors jame ir yra tam tikrų žinių apie kurią nors bylai turinčią reikšmės aplinkybę (t. y., pareiškėjas skunde ir atsakovas atsiliepime į pareiškėjo skundą nurodytas aplinkybes turi pagrįsti rašytiniais įrodymais bei, esant būtinybei, nurodyti ABTĮ 58 str. – neįrodinėtinos aplinkybės ir faktai), nebūti įrodymo šaltinis. Teismo vertinimu, pareiškėjai skunde nurodytais motyvais ir prie jo pridedamais dokumentais bei byloje esančiais rašytiniais įrodymais (T 1, b. l. 1, 45, 101, T 2, b. l. 39) nepatvirtino, jog ginčijamas raštas yra neteisingas (pareiškėjų teigimu, t. y., sprendimas, įformintas 2010-05-10 raštu Nr. (28-1)-D8-4580 (T 1, b. l. 9 - 10)). Pastebėjo, jog atsakovų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento atsiliepimo į pareiškėjų skundą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos sprendimo, įforminto 2010-05-10 raštu Nr. (28-1)-D8-4580 (I t., b.l. 9-10) argumentacija pagrįsta byloje esančiais kompetentingų institucijų dokumentais, teisės aktais.

Teismas pažymėjo, kad nors procesiniuose teisės aktuose (ABTĮ 56 str., Civilinio proceso kodekso 49 str.) numatyta galimybė ginti viešąjį interesą teisme, tačiau nė viename iš jų nėra pateikiama viešojo intereso sąvoka. Pirmiausiai viešojo intereso suvokimas atsispindi Konstitucinio Teismo doktrinoje (Konstitucinio Teismo 1997 m. gegužės 6 d. nutarimas. Valstybės žinios, 1997, Nr. 40-977; Konstitucinio Teismo 2005 m. gegužės 13 d. nutarimas. Valstybės žinios, 2005, Nr. 63-2235). Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje taip pat formuojama viešojo intereso samprata: nurodoma, jog viešasis interesas turėtų būti suvokiamas kaip tai, kas objektyviai yra reikšminga, reikalinga, vertinga visuomenei ar jos daliai, o asmens teisė ginti viešąjį interesą turėtų būti suprantama kaip įstatymu numatytų asmenų teisė kreiptis į administracinę teisumą ginant tai, kas objektyviai yra reikšminga, reikalinga visuomenei ar jos daliai (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nutartys bylose: 2004 m. sausio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A³-11/2004; 2005 m. lapkričio 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹³-1725/2005; 2007 m. sausio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A³-64-2007; 2008 m. liepos 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-335/2008; 2009 m. vasario 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁸⁸²-65/2009). Viešuoju interesu laikytinas ne bet koks teisėtas asmens ar asmenų

grupės interesas, o tik toks, kuris atspindi ir išreiškia pamatines visuomenės vertybes, kurias įtvirtina, saugo ir gina Lietuvos Respublikos Konstitucija (t. y., viešojo intereso gynimo pagrindas yra tos vertybės, gėriai, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-335/2008).

Teismas konstatavo, kad nagrinėjamu atveju įstatymas pareiškėjams nesuteikia teisės kreiptis į teismą siekiant apginti viešąjį interesą. Teisme gali būti ginama tik objektyviai egzistuojanti subjektinė teisė, įgyta teisės akto pagrindu, o ne tariama teisė, pagrįsta vien asmens subjektyviu suvokimu. Suinteresuoto asmens teisė kreiptis į teismą nereikia teisės reikalauti ginti nuo pažeidimų kito asmens teisę ar viešąjį interesą. Pažymėjo, kad nors ABTĮ 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kiekvienas suinteresuotas subjektas turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas, išimtis iš šios bendros taisyklės yra įtvirtinta ABTĮ 56 straipsnio 1 dalyje, kurioje nustatyta, kad įstatymų nustatytais atvejais prokuroras, administravimo subjektai, valstybės institucijos, įstaigos, organizacijos, tarnybos ar fiziniai asmenys gali kreiptis į teismą su pareiškimu, kad būtų apgintas viešasis interesas arba apgintos valstybės, savivaldybės ir asmenų teisės bei įstatymų saugomi interesai. Šioje nuostatoje įtvirtinti esminiai dalykai: pirma, subjektai, galintys kreiptis į teismą, ir, antra, šių subjektų kreipimasis į teismą įmanomas tik įstatymų nustatytais atvejais. ABTĮ 56 straipsnyje įtvirtinta, kad atvejai, kada galima kreiptis į teismą, ginant viešąjį interesą, turi būti nustatyti įstatyme. Ši nuostata taikoma fiziniams asmenims (pavieniams ar grupei), visuomeninėms organizacijoms (visuomeninės organizacijos (įregistruotai įstatymo nustatyta tvarka) teisė ginti viešąjį interesą turi būti numatyta įstatyme; Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2004 m. spalio 26 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A⁷-720/2004). Pažymėjo, jog tik visuomeninių organizacijų teisė ginti teisme viešąjį aplinkosaugos interesą yra kildinama iš Orhuso konvencijos, o ne fizinių asmenų (pavienių ar grupės).

Teismas, įvertinęs institucijų pateiktus dokumentus, nustatė kad ginčo žemės sklypas yra žemės ūkio paskirties, o ne miškas ar miško paskirties žemė. Antstolio faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas (T 1, b. l. 11) nepakeičia ginčo žemės sklypo registracijos duomenų ar miško, miško žemės buvimo fakto (savininkai neginčija sklypo tvarkymo aplinkybių). Iš valstybės įmonės Registro centras 2010-02-01 pažymėjimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) (b. l. 148) teismas nustatė, kad ginčo žemės sklypo, kurio unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*) (*duomenys neskelbtini*), pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai. Žemės sklypo plotas 0.6000 ha: žemės ūkio naudmenų plotas (iš jo ir ariamos žemės plotas) – 0.4435 ha, kitos žemės plotas 0.1565 ha, žemės ūkio naudmenų našumo balas -33.8. Žemės sklypo nuosavybė priklauso J. S., K. S. po ½ žemės sklypo.

Teismas pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas reglamentuoja žemės, statinių ir kitų nekilnojamųjų daiktų (*toliau – ir nekilnojamieji daiktai*), daiktinių teisių į nekilnojamuosius daiktus, šių teisių suvaržymų, įstatymų nustatytų juridinių faktų registravimą nekilnojamojo turto registre (1996-09-24 įstatymas Nr. I-1539, 1 str.). Visi nekilnojamojo turto registre esantys duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka (įstatymo 4 str.). Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 1 p., 2 p. konstatuoja, jog Žemės savininkai ir kiti naudotojai privalo naudoti žemę pagal pagrindinę naudojimo paskirtį, naudojimo būdą bei pobūdį; laikytis žemės sklypui nustatytų specialiųjų žemės

naudojimo sąlygų. Tokiu būdu, paminėta žemės sklypo informacija ir įstatymo nuostatos patvirtina, jog Valstybės įmonės Registro centro 2010-02-01 pažymėjime Nr. (*duomenys neskelbtini*) įrašyti duomenys apie ginčo žemės sklypą yra oficialūs ir teisingi, žemės sklypo savininkai ją gali naudoti pagal pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 10 str. 1 p. 12 p. – 14 p. pažymi, jog želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo, želdinių veisimo valdymą vykdo savivaldybės: organizuoja savivaldybės teritorijoje esančių želdynų ir želdinių inventorizavimą ir apskaitą, vykdo jų būklės stebėseną, kuria ir tvarko jų duomenų bazes (skaitmenines ir geoinformacines); sprendžia medžių persodinimo, kirtimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo, gydymo klausimus; išduoda leidimus saugotinių medžių ir krūmų kirtimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui, persodinimui ar kitiems želdynų ir želdinių tvarkymo darbams; teikia fiziniams ir juridiniams asmenims informaciją medžių ir krūmų sodinimo, kirtimo, genėjimo, perkėlimo klausimais. Saugotinių medžių ir krūmų, augančių ne miškų ūkio paskirties žemėje, kriterijus nustato ir pagal juos saugotiniams priskiria Vyriausybė Aplinkos ministerijos teikimu (įstatymo 20 str. 1 d.). Kriterijai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206. Nustatė, kad Vilniaus rajono savivaldybė 2008-10-27 rašte Nr. A33-4995-(4.9) „Dėl leidimo kirsti želdinius, augančius ne miško žemėje“ konstatavo, jog vadovaujantis LR Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 patvirtintais kriterijais ginčo žemės sklype esantys želdiniai nėra priskirtini saugotiems, todėl leidimo jiems kirsti nereikia (I t b.l. 145, 148, 150, 165). Iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Valstybinės miškų tarnybos pateiktos pažymos teismas nustatė, jog Valstybės miškų kadastrė duomenų, kad žemės sklype (kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*)) būtų inventorizuotas miškas ar miško žemė, nėra. Pažymėjo, kad pareiškėjai nepateikė įrodymų, patvirtinančių, jog sklypo, kadastrinis Nr. (*duomenys neskelbtini*), unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), paskirtis būtų buvusi pakeista iš žemės ūkio į miško paskirties žemę, todėl neįrodė jų skundo pagrindą sudarančių aplinkybių.

Atsižvelgęs į teisinį reglamentavimą ir valstybės įmonės Registro centro 2010-02-01 pažymėjime Nr. (*duomenys neskelbtini*), Valstybinės miškų tarnybos pažymoje (I t b.l. 160, 166, 167), Vilniaus rajono savivaldybės 2008-10-27 rašte Nr. A33-4995-(4.9) esančią informaciją, teismas konstatavo, kad ginčo žemės sklypo tvarkymo darbai, sklypo savininkų veiksmai, tvarkant žemės sklypą, atitiko registre nustatytą pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį ir pobūdį bei neprieštaravo pareiškėjų skunde nurodytiems teisės aktams.

Nepatenkinęs pagrindinio pareiškėjų reikalavimo – panaikinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos sprendimą, įformintą 2010-05-10 raštu Nr. (28-1)-D8-4580, teismas netenkino prašymo dėl išlaidų, susijusių bylos nagrinėjimu, atlyginimo (ABTĮ 44 str.) bei netenkino kitų išvestinių pareiškėjų skundo reikalavimų.

III.

Pareiškėjai A. Ž., T. O., I. D., A. B., A. B., A. M., B. M., R. B., Ž. B., G. M., G. M., V. P., E. P., G. Z., R. B. ir D. T. apeliaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2011 m. sausio 20 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – pareiškėjų skundą tenkinti. Apeliacinį skundą grindžia šiais argumentais:

1. Nesutinka su teismo išvada, kad nagrinėjamu atveju įstatymas pareiškėjams nesuteikia teisės kreiptis į teismą; tokia išvada prieštarauja Orhuso konvencijos 1 straipsnio, 9 straipsnio 3 dalies, 2 straipsnio 4 dalies ir 9 straipsnio 4 dalies nuostatom. Pareiškėjų vertinimu, aplinkybė, kad Riešės gyventojai neturi teisinio asociacijos statuso, negali būti pagrindu atsisakyti vykdyti Orhuso konvencijoje įtvirtintas principines nuostatas.

2. Teismo išvada, kad pareiškėjai neturi teisės kreiptis į teismą siekiant apginti viešąjį interesą, prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 daliai, 6 straipsniui, 54 straipsnio 1 daliai, 109 straipsnio 1 daliai, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. birželio 1 d. nutarime pateiktiems išaiškinimams, jog aplinkosaugos srityje kiekvienas Lietuvos Respublikos gyventojas turi teisę kreiptis į teismą dėl viešojo intereso gynimo.

3. Teismas nevertino aplinkybės, kad pareiškėjai į teismą kreipėsi gindami ne tik viešąjį, bet ir savo, kaip šalia iškirto miško esančių sklypų gyventojų bei savininkų, interesą ABTĮ 5 straipsnio 1 dalies pagrindu.

4. Atkreipia dėmesį, kad viešąjį interesą administracinis teismas gina ne tik pagal ABTĮ 5 straipsnio 3 dalies 3 punkte ir ABTĮ 56 straipsnio 1 dalyje numatytų subjektų skundus (prašymus), bet ir savo iniciatyva tais atvejais, kai administracinis teismas įžvelgia grėsmę asmenų, visuomenės ir valstybės teisėms, jeigu jų teisių pažeidimas kartu lemtų ir viešojo intereso pažeidimą.

5. Pareiškėjų teisė kreiptis į teismą dėl jų atžvilgiu priimto Aplinkos ministerijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus yra tiesiogiai numatyta Viešojo administravimo įstatyme.

6. Teigia, kad dokumentai, kuriais remdamasis teismas atmetė pareiškėjų reikalavimus, patvirtina tik tai, kad ginčo žemės sklypas yra žemės ūkio paskirties, tačiau nepaneigia pareiškėjų nurodytos aplinkybės, kad ginčo žemės sklype buvo iškirstas miškas. Mano, kad teismas neatskleidė bylos esmės, nes netyrė ir nevertino pareiškėjų nurodytų aplinkybių, turinčių reikšmės bylai.

7. Mano, kad teismo išvada, jog ginčo sklypo tvarkymo darbai, sklypo savininkų veiksmai, tvarkant žemės sklypą, atitiko registre nustatytą pagrindinę tikslinę žemės naudojimo paskirtį ir pobūdį ir neprieštaravo pareiškėjų skunde nurodytiems teisės aktams, padaryta peržengiant ginčo ribas, nes pareiškėjai neprašė įvertinti trečiųjų suinteresuotų asmenų veiksmų atitikimo teisės aktų reikalavimams, bei viršijus teismo kompetenciją, nes administraciniai teismai nagrinėja tik ginčus, kylančius viešojo administravimo srityje (ABTĮ 1, 15 straipsniai), bet neturi teisės vertinti privačių asmenų veiksmų atitikimo teisės aktų reikalavimams.

Tretieji suinteresuoti asmenys K. S. ir J. S. atsiliepimu (T 3, b. l. 1 – 6) prašo apeliacinį skundą atmesti.

Atsiliepime nurodo, kad pareiškėjai neturi reikalavimo teisės vadovaujantis ABTĮ 22 straipsnio 1 dalimi. Pažymi, kad ABTĮ numato fiziniams asmenims teisę skusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį aktą ar veiksmą (neveikimą), jei šis aktas ar veiksmas (neveikimas) sukelia asmenims atitinkamas teises pasekmes. Kreitis

į teismą dėl viešojo intereso gynimo fiziniai asmenys gali ne bet kada, o tik įstatymo nustatytais atvejais.

Vilniaus rajono savivaldybės administracijos želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos 2008-10-21 apžiūros aktu Nr. 88 pripažinta, kad medžiai ir krūmai, natūraliai išaugę žemės sklype, nelaikomi saugotinais, todėl jų kirtimui leidimas nereikalingas. Pažymi, kad ne miškų ūkio paskirties žemėje augantys ir valstybės nesaugomi medžiai ir krūmai yra ne viešojo, o privataus intereso objektas, todėl žemės savininkas gali laisvai ir nevaržomai įgyvendinti savo nuosavybės teisę į šiuos augalus, įskaitant ir jų kirtimą.

Tretieji suinteresuoti asmenys nesutinka su apeliančių argumentu, neva jie turėjo teisę kreiptis į teismą dėl subjektinės teisės pažeidimo. Tretiesiems suinteresuotiems asmenims priklausančiame sklype (unikalus Nr. *(duomenys neskelbtini)*), kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*), miškas neauga ir niekada neaugo, todėl pareiškėjų, kaip gretimų sklypų savininkų, subjektinė teisė negalėjo būti pažeista. Aplinkybę, kad žemės sklype augantys želdiniai nebuvo ir nėra laikomi mišku, taip pat aplinkybę, kad jų iškirtimas nelaikomas neteisėtu veiksniu, pažeidžiančiu aplinkinių sklypų savininkų teises, patvirtina Nekilnojamojo turto registro pažymėjimas, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos 2008-10-27 raštas „Dėl leidimo kirsti želdinius, augančius ne miško žemėje“, Vilniaus rajono savivaldybės administracijos želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos 2008-10-21 apžiūros aktas Nr. 88. Neturint subjektinės teisės, skundžiamas Aplinkos ministerijos sprendimas jokių teisinių pasekmių pareiškėjams nesukelia.

Vilniaus RAAD atsiliepimu (T 3, b. 1. 7 – 8) prašo pareiškėjų apeliacinį skundą atmesti, o pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą. Atsiliepimą grindžia pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvais.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija atsiliepimu (T 3, b. 1. 12 – 14) prašo pareiškėjų apeliacinį skundą atmesti, o pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

Apeliacinis skundas atmestinas.

Pareiškėjai (apeliantai), visų pirma, skundžia Aplinkos ministerijos 2010-05-10 dokumentą Nr. (28-1)-D8-4580 (T 1, b. 1. 9 - 10). Pastarasis buvo surašytas atsakant į 2010-04-13 pareiškėjų skundą, kuriame prašyta „įmesti visų įmanomų veiksnių ir priemonių, kad būtų kuo skubiau nustatyta ir atlyginta dėl neteisėto miško iškirtimo aplinkai padaryta žala, patraukti teisinėn atsakomybėn už pažeidimą atsakingi asmenys ir atkurta iki pažeidimo buvusi būklė (atstatytas nukirstas miškas)“ (T 1, b.l. 7). Per viešojo administravimo sistemos subjektą siekta ginti galimai pažeistas pareiškėjų teises ar interesus, tačiau, sprendžiant pagal turimą medžiagą, vis dėl to prašyta apginti viešąjį interesą, nes augalija bei jos apsauga yra reikšminga net tik pareiškėjams, gyvenantiems

greta trečiųjų suinteresuotų asmenų sklypo, bet ir kitiems visuomenės nariams (ar daliai jų).

Aplinkos ministerija 2010-05-10 pateikė atsakymą į šį skundą ir nurodė, jog iš esmės jokių teisės pažeidimų neįžvelgta. Iš principo pateiktas neigiamas atsakymas, kurį ir apskundė pareiškėjai bei pateikė papildomų reikalavimų, betarpiškai susijusių su pirmuoju. Teisėjų kolegijos vertinimu, nesant pagrindo pirmojo reikalavimo tenkinimui būtų paneigti ir kitų paskesnių reikalavimų tenkinimai, nes visi jie organiškai susiję.

Aplinkos apsaugos įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad aplinkos apsaugos objektas yra Lietuvos Respublikos teritorijoje esanti aplinka ir Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausantys gamtos ištekliai (gamtos ištekliai - gyvosios ar negyvosios gamtos elementai (augalija, gyvūnija, įskaitant ir buveines, vanduo, žemė (jos paviršius ir gelmės), kuriuos žmogus naudoja arba gali naudoti savo reikmėms – Aplinkos apsaugos įstatymo 1 str. 3 p.).

Administracinių bylų teisenos įstatymo 56 straipsnis reglamentuoja prokuroro, administravimo subjektų, valstybės institucijų, įstaigų, organizacijų, tarnybų ir fizinių asmenų, ginančių valstybės, savivaldybės ir asmenų teises, procesines teises ir nurodo, kad šie asmenys (bendrine prasme) gali kreiptis į teismą su pareiškimu, kad būtų apgintas viešasis interesas arba apgintos valstybės, savivaldybės ir asmenų teisės bei įstatymų saugomi interesai, tačiau tik įstatymų numatytais atvejais. Taigi prieš atliekant įvertinimą, kiek 2010-05-10 neigiamas atsakymas buvo pagrįstas, būtina atsakyti į kylantį klausimą, ar Aplinkos ministerijai įstatymų leidėjas apskritai yra suteikęs teisę ginti viešąjį interesą.

Minėto Aplinkos įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 10 punkte nurodyta, jog Aplinkos ministerija, vykdydama aplinkos apsaugos valdymą ir valstybinį gamtos išteklių naudojimo reguliavimą *inter alia* vykdo kitas įstatymų nustatytas funkcijas. To paties įstatymo 8 straipsnio 10 punkte pasisakoma, jog valstybės valdžios, valdymo ir kontrolės institucijos pagal savo kompetenciją privalo be kita ko nustatyta tvarka reikalauti, kad atsakingi asmenys imtųsi prevencinių, aplinkos atkūrimo ar kitų aplinkos apsaugos priemonių, taip pat kontroliuotų, kaip vykdomos šios priemonės. Aplinkos ministerijos pareigūnai turi teisę pareikšti ieškinį dėl žalos atlyginimo, kai tokia žala padaryta valstybės interesams. Aplinkos ministerija, jai pavaldžios ar kitos valstybės ar savivaldybių institucijos pagal kompetenciją ieškinius dėl žalos aplinkai bei kitų nuostolių, įskaitant prevencinių ir (arba) aplinkos atkūrimo priemonių vykdymą, atlyginimo gali pareikšti ūkio subjektui arba kitam asmeniui, padariusiam aplinkai žalą arba sukėlusiam realią jos grėsmę, per penkerius metus nuo dienos, kada šios priemonės buvo baigtos taikyti arba buvo nustatytas atsakingas ūkio subjektas arba kitas asmuo, atsižvelgus į tai, kuri iš minėtų aplinkybių atsirado vėliau. Taigi sistemiškai vertinant šias nuostatas darytina išvada, kad Aplinkos ministerijai įstatymų leidėjas yra suteikęs įgalinimus ginti viešąjį interesą, todėl pagal pareiškėjų kreipimąsi Aplinkos ministerija buvo tinkamas adresatas. Kaip minėta, ji atsisakė imtis bet kokių veiksmų, todėl toliau analizuotina tik tiek, kiek toks atsisakymas buvo pagrįstas.

Neigiamas atsakymas grįstas tuo, jog ginčo žemės sklype miško nėra, o pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai (T 1, b.l. 9 -10).

Prie administracinės bylos yra pridėtas Nekilnojamojo turto registro išrašas- pažymėjimas apie Nekilnojamojo daikto ir daiktinių teisių į jį įregistravimą nekilnojamojo turto registre (2010-02-01), kuris byloja, jog ginčo sklypo paskirtis – žemės ūkio, naudojimo būdas – kiti žemės ūkio paskirties sklypai, o specialios naudojimo sąlygos saugotini želdiniai, augantys ne miško žemėje (T 1, b. l. 148-149). Vadinasi, oficialus valstybės įmonės dokumentas aiškiai nurodo, jog sklype dėl kurio vyksta ginčas miško nėra.

Nekilnojamojo turto registro įstatymo 4 straipsnyje pažymėta, kad visi nekilnojamojo turto registre esantys duomenys nuo jų įrašymo laikomi teisingais ir išsamiais, kol jie nenuginčyti įstatymų nustatyta tvarka.

Vilniaus rajono savivaldybė 2008-10-27 rašte Nr. A33-4995-(4.9) „Dėl leidimo kirsti želdinius, augančius ne miško žemėje“ nurodė, jog vadovaujantis LR Vyriausybės 2008-03-12 nutarimu Nr. 206 patvirtintais kriterijais ginčo žemės sklype esantys želdiniai nėra priskirtini saugotiniams, todėl leidimo jiems kirsti nereikia (T 1, b.l. 150).

Esant tokiai faktinei situacijai ir nurodytam teisiniam reguliavimui Aplinkos ministerija neturėjo pagrindo kitokio atsakymo pateikimui pareiškėjams (apeliantams). Nenustačius pagrindų pirmojo reikalavimo tenkinimui teisiškai tapo nebereikšminga aptarinėti ir kitų išvestinių reikalavimų, organiškai susijusių su pirmuoju.

2010-04-14 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas nei paneigia, nei patvirtina miško buvimo faktą.

Dėl išdėstytų priežasčių pripažintina, kad pirmosios instancijos teismas bylą išnagrinėjo tinkamai ir priėmė teisėtą bei pagrįstą sprendimą, kuris paliktinas galioti.

Vadovaudamasi Administracinių bylų teisenos įstatymo 140 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2011 m. sausio 20 d. sprendimą palikti nepakeistą, o A. Ž., T. O., I. D., A. B., A. B., A. M., B. M., R. B., Ž. B., G. M., G. M., V. P., E. P., G. Z., R. B. ir D. T. apeliacinį skundą atmesti.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai Audrius Bakaveckas

Arūnas Sutkevičius

Vaida Urmonaitė-Maculevičienė